

Historieglimt 159

Dronning Mauds Minne

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) på Dalen er landets eneste høgskole som har hovedfokus på utdanning av barnehagelærere. Som på alle høgskoler og universiteter er undervisningen basert på forskning. DMMH har som mål å være blant de internasjonalt ledende forskningsinstitusjoner innen barnehagevitenskap. Den har hatt en jevn og spennende utvikling siden den ble grunnlagt i 1947. Gjennom siste halvdel av det tyvende århundre har barnehagen gått fra å ha en perifer stilling i det norske samfunnet til å rykke inn i sentrum for hele samfunnsutviklingen. «Full barnehagedekning» har for flere og flere politiske partier blitt en hovedsak i deres politiske programmer. Det forteller med all ønskeligt tydelighet at samfunnet har endret seg mot full likestilling mellom kjønnene og at mødre også har full, eller langt på vei full, jobb. Derfor må andre ta seg av barna når foreldrene er på jobb. I tillegg er det blitt en rådende oppfatning at barna trenger opp trening i sosialt liv fra sine første år og det skal barnehagen gi dem. Mye skal derfor læres i barnehagen.

DMMH har 1200 studenter og 130 ansatte derav 95 i forsknings- og undervisningsstillinger. Den gav lenge en treårig grunnutdanning og dessuten videregående spesialutdanning så som i spesialpedagogikk. Det er også en egen barnehage lokalisert nær høgskolen. Høgskolen har fulgt utviklingen i høgskole- og universitetssystemet. Den gir nå utdanning på Bachelor's og Master' nivå. Bachelor er en tre- eller fire års utdanning frem til ferdig utdannet barnehagelærer. Master's løpet er over to år. Det første året er på Dalen, mens det andre året er ved Pedagogisk institutt ved Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet (NTNU). Det kan velges mellom tre alternative områder, nemlig på: 1. Førskolepedagogikk, 2. Spesialpedagogikk og i 3. Kunstfagpedagogikk. Master's utdanningen avsluttes med en rapport på 40-60 sider over et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres i siste semester av studiet. Eksamen er rapporten med en avsluttende samtale om denne. Høgskolen har enda ikke utbygd sin doktorutdanning, men det ligger i ønsket om å bli internasjonalt ledende på barnehagevitenskap at et slikt doktorgradsprogram må komme.

DMMH ble grunnlagt i Trondheim i 1947 i den gamle bispegården i Bispegata 9 a som Menighetspleienes Barnevernsinstitutt. Menighetspleiene var et samarbeidsorgan for menighetens sosialarbeid i Den norske kirke. I dag kjennes disse som diakoniutvalgene i de ulike menigheter. Svært mange norske menigheter drev egne barnehager i mange år. Noen drives fremdeles. Derfor så kirkens folk det som en oppgave å få igang god utdanning for barnehagelærere. I 1954 gav kong Haakon VII Dronning Mauds gavebrev til skolen. Den fikk sitt nåværende navn i 1956. DMMH overtok i 1976 blindeskolens eiendom og

flyttet til Dalen. Høgskolen er en selveiende stiftelse innenfor Den norske kirke. Høsten 1994 kunne høyskolen innvie moderne lokaler som er knyttet fint sammen med de gamle. For å reise dette tilbygget måtte det gamle, store stabburet på gården rives. Hovedbygningen på presteboligen ble stående. Den står fremdeles som et vakkert og velholdt hus nærmere jernbanen og rommer musikkavdelingen ved DMMH. I 2015 er et nytt stort bygg tatt i bruk. Det står ved siden av den gamle prestegården og er knyttet sammen med bygget fra 1994 som igjen er knyttet sammen med den gamle hovedbygningen fra blindeskolens tid.

Siden hovedbygningen på DMMH er fra den tidligere Blindeskolen på Dalen, skal vi som snarest se tilbake på stedets historie. Den gamle Dalen gård fra 1735 var opprinnelig to husmannsplasser, kalt Nedredalsplassene, under Rønningen gård. De ble solgt i 1735 til rådmann Hans Hornemann i Trondhjem og gitt det offisielle navnet Dalen ved skyldsettingen i 1769, men ble til daglig kalt Hornemannsdal. Jordene ble kultivert og gården drevet fram. Den var i familien Hornemanns eie til 1793. Gården hadde en flott hage med stor rikdom av trær og vekster som slett ikke var vanlig i trønderske hager. Noen av dem står fremdeles som flotte gamle kjempetrær. I 1852 ble Dalen kjøpt av Opplysningsvesenets fond for 7500 spesiedaler og gjort til prestegård for residerende kapellan (res. kap.) i det store Strinda prestegjeld der Lade kirke var hovedkirke. Thomas Hirsch var den første res. kap. som bodde i presteboligen på Dalen. Den står fremdeles og er altså i dag musikkavdeling ved DMMH. Da presten Brian Smith bodde på Dalen, kalte folkevittigheten gården for «Chateaubriand». Chateaubriand er som kjent en biffrett! Da Dalen prestegård ble solgt i 1905, ble Thonning Owesens legatsmidler brukt til å kjøpe gården. Den nåværende store prektige hovedbygningen ble reist i 1910-1912 for Dalen blindeskole (Dalen offentlige skole for blinde). Daværende direktør Grennes ved landets spesialskoler satte mye inn på å få et praktbygg nettopp for blinde slik at de skulle ha bevisstheten om å holde til i et flott bygg. Det ble drevet blindeskole her helt fram til 1976 med unntak av krigsårene 1940-45. Tyskerne inntok bygningene og bygde brakker og garasjer på området. Blindeskolen holdt til her til 1976 da den flyttet til et nytt anlegg på Tambartun, i Melhus.

